

Yhdessä enemmän - Tiedote kuntakyselyn 2011 tuloksista: Turku

Lastensuojelujärjestöjen ehkäisevät palvelut osana kunnan palvelutarjontaa

- ❖ Yhdessä enemmän-hanke on Raha-automaattiyhdistyksen tuella toteutettava hanke, joka tukee järjestöjen ja kuntien palvelujen yhteensovittamista. Hanke on kehittänyt toimintamallit lastensuojelujärjestöjen osallistumisesta kuntien hyvinvointisuunnitelmatyöhön ja järjestöjen palvelutiedon keräämisestä. Hankkeen kehittämään seuranta- ja tilastointimenetelmään tallennetaan vuosittaisen ehkäisevän lastensuojelun järjestötiedon lisäksi tietoa kuntakohtaisista palvelutarpeista ja palvelujärjestelmän toimivuudesta. Toiminnan tarkoituksena on saada järjestöjen ehkäisevä työ osaksi kunta-laisten palvelukokonaisuutta. Näin järjestöjen palvelut nähdään lisäresurssina, jota hyödyntämällä asiakkaat saavat tarpeidensa mukaista apua riittävän ajoissa.
- ❖ Yhdessä enemmän-hanke toteutti toukokuussa 2011 verkkopohjaisen kuntakyselyn, joka lähetettiin yhteensä 779 lasten, nuorten ja lapsiperheiden parissa työskentelevälle kunnan ammattilaiselle Turkuun, Raisioon, Maskuun, Mynämäkeen, Nousiaisiin ja Saloon. Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:ssä on mukana 28 jäsenjärjestöä ja kysymykset koskivat näiden järjestöjen tuottamia ehkäisevän lastensuojelun palveluja, järjestöjen ja palvelujen tuntemista, kuntien palvelutarvetta, kuntien ja järjestöjen välistä yhteistyötä sekä järjestöpalvelujen käytön edellytyksiä ja esteitä. Vastauksia saatiin yhteensä 168 ja vastausprosentti oli noin 22 %.
- ❖ Kysely lähetettiin 452 turkulaiselle työntekijälle ja vastaajien kokonaismäärä oli Turun osalta 90 koko kyselyn vastausprosentin ollessa 20 %. Turkulaisista vastaajista suurin osa (56 %) työskenteli kasvat- ja opetustoimessa. Myös koko kyselyn osalta vastaajien enemmistö (noin 80 %) kuului opetus-/sivistystoimen alaisuuteen. Sosiaalitoimen työntekijöitä turkulaisista vastaajista oli 15 % ja terveystoimen 19 %. Suurin osa vastaajista työskenteli opetuksen ja asiakas-/potilastyön tehtävissä (73 %). Seuraavaksi suurin vastaajien ryhmä oli esimies- ja/tai johtotehtävissä työskentelevät.

Järjestöjen tuntemus ja palvelujen käyttö

- ❖ Edellinen kuntakysely toteutettiin vuonna 2010, jolloin selvitettiin vuoden 2009 palvelujen käyttöä ja järjestötuntemusta. Jäsenjärjestöjen tunnettuus oli kohentunut edelliseen kuntakyselyyn nähden kaikissa kyselyssä mukana olleissa kunnissa keskimäärin 14 %. Turussa järjestötuntemus oli jo ensimmäisessä kyselyssä muita kuntia keskimääräistä korkeampi ja vuonna 2011 nousua edelliseen kyselyyn verrattuna oli 3 %.
- ❖ Kaikki turkulaiset vastaajat tunsivat Turun ensi- ja turvakodin, Pelastakaa Lapset ja Mannerheimin Lastensuojeluliiton. Parhaiten tunnettiin Pelastakaa Lasten toiminta ja työn sisältö. Yli puolelle (60–84 %) vastaajista tuntemattomia järjestöjä olivat: Ehjä, Kataja, Nuorten Ystävät, Raide, Turun seudun elatusvelvolliset ja Yhteiset Lapsemme. Myös Kota ja Suomen Uusperheellisten liitto olivat puolelle vastaajista suhteellisen tuntemattomia.
- ❖ Kyselyyn vastanneet turkulaiset ammattilaiset olivat vuonna 2010 ohjanneet asiakkaitaan eniten Mannerheimin Lastensuojeluliiton, Turun ensi- ja turvakodin, Turun Nuorten turvatalon, Pelastakaa Lasten, Turun Tyttöjen Talon ja Turun Kriisikeskuksen toimintaan. Muiden järjestöjen palveluihin ohjaaminen oli ollut vastaajien keskuudessa vähäistä. Turun eri hallintokuntien palvelujen käytössä ja järjestöjen palveluihin ohjaamisessa oli vain vähäisiä eroja. Eniten asiakkaita oli ohjattu tukihenkilö- ja tukiperhe-toimintaan, harrastus- ja vapaa-ajantoimintaan, kriisi- ja keskusteluapuun sekä avoimeen kohtaamispaikkatoimintaan kuten perhekahviloihin.

Tiedotus sekä palvelujen laatu

- ❖ Enemmistö turkulaista vastaajista (69 %) oli sitä mieltä, että lastensuojelujärjestöjen palveluista ja toiminnoista oli helppo saada tietoa ja puolet vastaajista koki pystyvänsä saadun tiedon avulla järjestämään asiakkailleen sopivia palveluja. Vajaa puolet (42 %) vastaajista kaipasi järjestöiltä lisää tiedotusta ehkäisevän työn / varhaisen tuen palveluista. Myös kunnan odotettiin tiedottavan aktiivisemmin järjestöjä omista palvelutarpeistaan. 56 % vastaajista odotti kunnalta myös lisätietoa ja toimintaohjeita siitä, missä tilanteissa järjestöjen palveluja voi käyttää.
- ❖ Enemmistö vastaajista (72 %) luotti järjestöjen palvelujen laatuun, henkilökunnan ammattitaitoon ja ammatillisesti ohjattuun vapaaehtoistoimintaan. Puolet vastaajista luotti siihen, että asiakkaiden yksilölliset tarpeet otetaan järjestöjen varhaisen tuen palveluissa hyvin huomioon.

Tärkeimmät syyt palvelujen käytölle

- ❖ Tärkein syy turkulaisten ammattilaisten mielestä järjestöjen varhaisen tuen palvelujen käytölle oli niiden merkitys kunnan palvelutarjonnan täydentäjinä. Merkittäviksi tekijöiksi nousivat myös tuen saamisen mahdollisuus tavallisissa kasvu- ja toimintaympäristöissä ennen lastensuojelun asiakkuutta sekä paineen väheneminen korjaavissa lastensuojelun palveluissa.
- ❖ Lastensuojelujärjestöjen käytön edellytyksinä Turun kuntatyöntekijät mainitsivat seuraavat tekijät: palvelujen maksuttomuus, toimiva tiedotus järjestöistä ja niiden palvelutarjonnasta (hyvät infomateriaalit ja yhteen koottu palvelutieto), selkeät sopimukset, toimiva yhteistyö järjestöjen ja kunnan välillä sekä työntekijän oma aktiivisuus. Palvelujen käytön esteiksi mainittiin tiedon puute ja palvelujen löytämisen vaikeus, palvelujen maksullisuus, ajankäytölliset resurssit sekä yhteistyön / sopimusten puuttuminen kunnan ja järjestöjen välillä.

Kunnan ja järjestöjen välinen yhteistyö

- ❖ Lähes kaikki turkulaiset vastaajat (98 %) pitivät kunnan ja lastensuojelujärjestöjen välistä yhteistyötä tärkeänä ja 70 % vastaajista halusi käyttää työssään enemmän järjestöjen tarjoamia ehkäisevän / varhaisen tuen palveluja.
- ❖ Turkulaiset lasten, nuorten ja lapsiperheiden parissa työskentelevät kunta-ammattilaiset halusivat tarjota asiakkailleen enemmän tukihenkilö- ja tukiperhetoiminnan palveluja, perhetyön palveluja sekä vertaistukiryhmiä. Kolmannes vastaajista kaipasi lisää myös kriisi- ja keskusteluapua sekä avoimen kohtaamispaikkatoiminnan palveluja.
- ❖ Haasteeksi järjestöjen tarjoamien palvelujen käytölle koettiin järjestöpalvelujen hajanaisuus. Tärkeimmiksi yhteistyön edellytyksiksi koettiin yhteen koottu tieto järjestöjen ehkäisevän työn / varhaisen tuen palveluista. Kunnan ehkäisevän työn määrärahoilla sekä selkeällä tehtävien ja vastuun jakamisella palveluiden tuottamisessa oli myös suuri merkitys toimivan yhteistyön edellytyksinä.
- ❖ Kolmannes turkulaisista vastaajista oli sitä mieltä, että yhteistyökäytäntöjen toimivuudessa, neuvotte-luyhteyksien luomisessa, kunnan ja järjestöjen keskinäisessä luottamuksessa sekä kunnan palvelutarpeiden tiedottamisessa oli vielä parantamisen varaa.
- ❖ Kyselyllä kartoitettiin myös kunta-ammattilaisten käsityksiä järjestöpalvelujen rahoituksesta ja toteutuksesta omassa kunnassa. Noin puolet vastaajista tiesi Turun käytössä olevista toiminta-avustuksista tai maksu- ja ostopalvelusitoumuksista, joita vaaditaan tiettyjen järjestöpalvelujen toteuttamiseen.